

MEGHÍVOTT ÜNNEPI PLENÁRIS ELŐADÓ A MTNE 22. FÓRUMÁN

HOLLANDA DÉNES (Kézdiabris, 1939) 1963-ban szerez gépészmérnöki oklevelet a Brassói Műegyetemen, ahol visszatartják, így 1963–1977 között tanársegédi, adjunktusi, majd docensi beosztásban oktat. Doktori disszertációját 1977-ben védi meg, amelyben az egyenesfogú kúpfogaskerekek gyártásgeometriai sajátosságainak új elveit fekteti le, illetve a lefejtőszerszám geometriájának optimalizálási lehetőségeit vizsgálja. 1977-től átjön Marosvásárhelyre, ahol a marosvásárhelyi műszaki oktatás megalapítója, a Marosvásárhelyi Műszaki Felsőoktatási Intézet, majd ennek jogutódja, a Petru Maior Egyetem dékánja. Életcéljául tűzte ki az anyanyelvű, felsőfokú műszaki oktatás létrehozását, amiért egész életében küzdött. 1997-

ben, a Magyar Professzorok Első Világtalálkozóján a következőket mondta: „Nekünk csak akkor lesz magyar egyetemünk Erdélyben, ha egy magánegyetemet építünk magunknak. A magánegyetemet alapítvány működtetheti, ezért hazamegyek és létrehozok egy alapítványt.” Létre is hozta e célból a Hollanda Alapítványt. 2001 és 2010 között a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának alapító dékánja. Az ő hivatali ideje alatt, egyetemi vezetői tapasztalatának köszönhetően, szilárdul meg a Marosvásárhelyi Kar, ekkor szerzik meg az első szakképzések, majd az egyetem az akkreditációt. Az évek során 24 magas rangú kitüntetésben részesült, ezek között méltó helyet foglalnak el a Magyar Köztársaság elnöke, Mádl Ferenc és a Románia elnöke, Emil Constantinescu által adományozott kitüntetések. Egyetemépítő és tudományos munkásságáért a Magyar Tudományos Akadémia Arany János-éremmel tüntette ki, amelynek méltatásában a következő olvasható: „... Hollanda Dénes nélkül aligha lenne magyar nyelvű műszaki felsőoktatás ma Erdélyben. Határozottsága és a megfelelő időpont felismerése a cselekvésre olyan kvalitásai, amelyek eredményeképp erdélyi magyar műszaki értelmiségi generációk indulhattak el pályájukon”. Oktatói munkáját 16 könyv, egyetemi jegyzet és laboratóriumi útmutatók fémjelzik, amelyek a Didaktikai Könyviadóban, valamint az egyetemek nyomdáiban jelentek meg. Kutatási területe a hengeres és kúpfogaskerek kapcsolódása, valamint ezek gyártószerszámjai. Jelentős elméleti és gyakorlati eredményeket ért el a kúpfogaskerekek elmélete és gyakorlata terén.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 22. fórumán elhangzó plenáris előadása:

**Hollanda Dénes (gépészmérnök, professor emeritus, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar, Gépészmérnöki Tanszék, Marosvásárhely):
*A kúpfogaskerekek fogazásával kapcsolatos észrevételek***

A kúpfogaskerekek jelenleg használt elmélete és ipari gyakorlata a hengeres fogaskerekek modelljére alakított Tredgold-féle megközelítésre épül. Ez viszont olyan korlátokat állít, amelyek a jelen fogaskerekeivel szemben támasztott pontossági és erőátviteli igényeket kezelhetetlenné teszik. A szakirodalomban ismert, de megvalósíthatatlannak tekintett gömbi evolvens felületek megvalósítása a jelenkori ipar fogazógépein megvalósíthatók, bizonyos kinematikai összefüggések betartása mellett. A gömbi evolvens fogprofil tökéletes

kapcsolódást biztosít és lehetőséget ad a profileltolás alkalmazására, ami a hajtás határfokát és teherbírását jelentősen növeli.